

راهبرد جمهوری اسلامی ایران در اداره امور ایرانیان خارج از کشور

نویسنده:

حمید یزدانیان

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

مرکز انتشارات راهبردی

تهران - تابستان ۱۳۹۸

سرشناسه	یزدانیان، حمید، ۱۳۵۰ -
عنوان و نام پدیدآور	راهبرد جمهوری اسلامی ایران در اداره امور ایرانیان خارج از کشور نویسنده حمید یزدانیان.
مشخصات نشر	تهران: دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی، مرکز انتشارات راهبردی، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	۴۱۲ ص.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۲۴۸۰۰۸۵-۱
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه: ص ۳۳۹
موضوع	ایران - مهاجرت - سیاست دولت
موضوع	Iran -- Emigration and immigration -- Government policy
موضوع	ایرانیان - کشورهای خارجی
موضوع	Foreign countries -- Iranians
موضوع	مهاجرت - قوانین و مقررات - ایران
موضوع	Emigration and immigration law -- Iran
شناسه افزوده	دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی، مرکز انتشارات راهبردی
رده بندی کنگره	JV۸۷۴۱
رده بندی دیویی	۳۰۴/۸۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	۵۹۲۷۰۷۰

راهبرد جمهوری اسلامی ایران در اداره امور ایرانیان خارج از کشور

نویسنده: حمید یزدانیان

ویراستار ادبی: رضا فضلی، رضا خدایی

ناظر ویراستار: مرتضی چشمه نور

صفحه آرا: رضا فضلی

طراح جلد: زهرا مهدوی

نویت چاپ: اول - ۱۳۹۸

ناشر: انتشارات دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۷۸۰۰۰۰ ریال

همه حقوق چاپ و نشر این کتاب محفوظ است.

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

مرکز انتشارات راهبردی

نشانی انتشارات: تهران، ضلع شمالی بزرگراه شهید بابایی، بعد از اتوبان هنگام،

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی، انتشارات دانشگاه عالی دفاع ملی

تلفن: ۲۲۹۷۰۳۴۳ نشانی اینترنتی: www.sndu.ac.ir

سخن ناشر

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی با هدف نهادینه‌سازی مرجعیت علمی در توسعه مفاهیم، گفتمان و تفکر راهبردی در کشور و بهره‌گیری از بنیان‌ها و نظریه‌های بومی، در صدد تدوین و ارائه راهبردهای تعالی‌بخش، علمی و تخصصی می‌باشد.

این دانشگاه و پژوهشگاه از مراکز علمی کلیدی و حساس در عرصه مسائل راهبردی است که از بدو تشکیل و در دگردیسی و بازطراحی سازمانی پس از انقلاب شکوهمند اسلامی به منظور کادر سازی در تراز انقلاب اسلامی در سطوح مدیران عالی کشوری، لشکری، مکلف بوده و وظیفه خطیر خود در جهت تربیت و آموزش فرماندهان و مدیران عالی رتبه کشور را سرلوحه تمامی برنامه‌ها قرار داده است.

اهمیت این امر هنگامی نمود بیشتری می‌نماید که نگاهی ژرف و آینده‌پژوهانه به پیرامون کشور، منطقه و جهان داشته باشیم؛ چراکه با ظهور تهدیدات نوین در عرصه بین‌الملل، لزوم داشتن چنین کادرانی را به هنگام نگاه داشتن مدیران عالی و فرماندهان نظامی کاملاً ملموس خواهد بود. از سوی دیگر چشم‌انداز ایجاد تمدنی بزرگ موجب می‌شود تا این تلاش و تعهد سبب غرور سازمان‌هایی گردد که برای پیروی از این هدف متعالی و ایجاد تحول در برنامه‌ها، تعالیات‌های خود نیازمند راهبردهای تخصصی و علمی منبعث از گفتمان و تفکر راهبردی این دانشگاه و پژوهشگاه باشند. با نگرش به این رویکرد و اهمیت موضوع، لازم تولید و توزیع ادبیات راهبردی در این دانشگاه که ماحصل تلاش اساتید و فرهیختگان متخصص در علوم دفاعی راهبردی و دانش‌آموختگان است، نمایان می‌گردد.

در این راستا مرکز انتشارات راهبردی دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی در سه حوزه مدیریت راهبردی، دفاع ملی و امنیت ملی با اهتمام به برنامه‌ها و در چارچوب اهداف و مفاهیم عالیه نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و تدابیر رهبر معظم رهبری و فرماندهی کل قوا حضرت امام خامنه‌ای (مدظله العالی)، سعی

در انتقال مفاهیم و آموزه‌های خود به سطوح مختلف مدیران و ارکان جامعه داشته و در این بستر دست‌های پرتوانی را که نیل به این اهداف را تسهیل می‌نمایند، به گرمی می‌فشارد.

و ما توفیقنا اِلَّا بالله عليه توكلنا و اليه نُنِيب
دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات
راهبردی

www.ketab.ir

فهرست مطالب

۱۳.....	پیشگفتار.....
۲۳.....	فصل اول: تاریخچه و مفاهیم.....
۲۵.....	مقدمه.....
۲۷.....	مفاهیم مرتبط.....
۲۷.....	مفهوم مهاجرت.....
۲۸.....	مفهوم شهروندی و تابعیت.....
۳۱.....	نظریه‌های موجود در این زمینه.....
۴۳.....	مروری بر بی‌پایان‌های انجام شده.....
۵۶.....	مبانی دینی پایه مهاجرت.....
۶۸.....	امام خمینی (ره) و پدیده مهاجرت و اقامت در خارج.....
۷۲.....	مقام معظم رهبری و پدیده مهاجرت و اقامت در خارج.....
۷۳.....	استفتائاتی از آیت‌الله مکارم شیرازی در باب مهاجرت.....
۷۷.....	شهید مطهری و مسئله مهاجرت.....
۸۹.....	نطق شهید مدرس در مجلس شورای ملی پیرامون مهاجرت ایرانیان به خارج از کشور.....
۹۰.....	دکتر علی شریعتی و مسئله مهاجرت.....
۹۷.....	فناوری اطلاعات و ارتباطات و فرار مغزها.....
۱۰۱.....	مروری بر وضعیت ایرانیان غیرمقیم.....
۱۰۹.....	طیف‌بندی و سنخ‌شناسی ایرانیان غیرمقیم.....
۱۲۲.....	دیدگاه‌ها در خصوص مراجعت ایرانیان غیرمقیم.....
۱۲۵.....	مشکلات ایرانیان خارج از کشور.....
۱۲۹.....	زندانیان ایرانی مقیم خارج.....
۱۲۹.....	نیاز غرب به مهاجرین.....
۱۳۱.....	مواضع ایرانیان غیرمقیم نسبت به جمهوری اسلامی ایران.....
۱۳۴.....	آسیب‌ها و تهدیدات احتمالی بازگشت ایرانیان غیرمقیم.....
۱۳۹.....	فصل دوم: گفتمان ولایت فقیه در حوزه ایرانیان خارج از کشور.....
۱۴۱.....	اندیشه‌ها، آراء، نظرات و رهنمودهای ولایت فقیه.....
۱۵۴.....	مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) و ایرانیان غیرمقیم.....
۱۶۷.....	برخی احکام مهاجرت از منظر حضرت امام خمینی (رحمت‌الله‌علیه).....
۱۷۰.....	مهاجرت در استفتائات مقام معظم رهبری.....

۱۷۱	تحلیل محتوای آراء و نظرات امام خمینی (ره) بر اساس مفاهیم اداره امور ایرانیان غیرمقیم
۱۷۳	تحلیل محتوای آثار و نظرات مقام معظم رهبری مرتبط با موضوع ایرانیان غیرمقیم
۱۷۶	تحلیل محتوای فراوانی مفاهیم بر اساس گفتمان ولایت فقیه
۱۷۸	تحلیل گفتمان بیانات مقام معظم رهبری (مدظله العالی)
۱۹۵	تحلیل گفتمان بیانات مقام معظم رهبری (مدظله العالی)
۲۰۷	تحلیل نهایی ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخص‌ها در گفتمان ولایت فقیه
۲۰۹	فصل سوم: مبانی حقوقی و قانونی در حوزه ایرانیان غیرمقیم
۲۱۱	مبانی حقوقی و قانونی قبل از انقلاب اسلامی
۲۲۷	تحلیل تفسیری قانون اساسی و سایر اسناد بالادستی و قوانین و بخشنامه‌ها
۲۳۱	ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخص‌های استخراج شده از قانون اساسی و قوانین بالادستی
۲۳۵	فصل چهارم: تجارب جمهوری اسلامی ایران در حوزه ایرانیان غیرمقیم
۲۳۷	تجارب جمهوری اسلامی ایران در امور ایرانیان غیرمقیم
۲۴۵	مهم‌ترین زمینه‌های همکاری و مشارکت ایرانیان خارج از کشور در بخش بازرگانی
۲۴۷	امور نظام وظیفه و معافیت کفالت ایرانیان خارج از کشور
۲۵۱	اداره کل امور فرهنگی ایرانیان خارج از کشور، سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی
۲۵۳	نقش وزارت امور خارجه در اداره امور دانشجویان ایرانی غیرمقیم
۲۷۰	ابعاد و مؤلفه‌های مستخرج از تجربیات مدیریتی
۲۷۳	فصل پنجم: مطالعه تطبیقی
۲۷۵	تجارب اروپا در امور مهاجران خارج از کشور
۲۸۶	اتباع هندی مقیم خارج
۲۹۳	ابعاد و مؤلفه‌های مستخرج از مطالعه تطبیقی
۲۹۵	فصل ششم: نتیجه‌گیری
۲۹۷	مقدمه
۳۱۰	مراحل رسیدگی به تقاضای معافیت کفالت مشمولان ایرانی مقیم خارج از کشور
۳۲۹	پیشنهادها
۳۳۹	منابع و مأخذ
۳۴۹	ضمائم و پیوست‌ها
۴۰۳	گزارش عملکرد دبیرخانه‌ی شورای عالی ایرانیان خارج از کشور در سه ساله‌ی اول دولت یازدهم